

สรุปสาระสำคัญ

ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

เรื่อง แนวทางในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน

หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๔

๑. ความมุ่งหมายของประกาศ

โดยที่ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้กำหนดให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ (ผู้มีหน้าที่รายงาน) มีหน้าที่ในการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กรของผู้มีหน้าที่รายงานนั้น โดยการพิจารณาประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้มีหน้าที่รายงานต้องนำไปปัจจัยความเสี่ยงที่เกี่ยวกับลูกค้า พื้นที่หรือประเทศ ผลิตภัณฑ์หรือบริการ รวมถึงธุรกรรมหรือช่องทางในการให้บริการ มาประกอบการพิจารณาร่วมกัน ซึ่งข้อ ๙ วรรคสามแห่งกฎกระทรวงฉบับเดียวกันได้กำหนดว่า การพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงดังกล่าวให้เป็นไปตามแนวทางที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (เลขาธิการ ป.ง.) ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (คณะกรรมการ ป.ง.) ดังนั้น เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ของแต่ละปัจจัย จึงได้มีการออกประกาศฉบับนี้

๒. สรุปสาระสำคัญของประกาศ

๒.๑ ประกาศนี้ มีผลใช้บังคับนับแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔ (ข้อ ๑)

๒.๒ กำหนดให้ยกเลิกประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่เกี่ยวข้อง (ข้อ ๒) ได้แก่

๑) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับอาชีพ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๒) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๓) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับอาชีพ ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๔) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๕) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยหรือลักษณะในการพิจารณาลูกค้าที่มีความเสี่ยงระดับต่ำ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๓

๒.๓ กำหนดลักษณะของลูกค้า พื้นที่หรือประเทศ ผลิตภัณฑ์หรือบริการ และช่องทางในการให้บริการที่ผู้มีหน้าที่รายงานอาจจะระบุให้เป็นลูกค้า พื้นที่หรือประเทศ ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ช่องทางในการให้บริการ ที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ในระดับสูง (ข้อ ๓)

๒.๔ กำหนดลักษณะของพื้นที่หรือประเทศอื่น ๆ ที่ผู้มีหน้าที่รายงานอาจนำมาใช้ในการพิจารณาความปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ (ข้อ ๔)

๒.๕ กำหนดประเภทหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ผู้มีหน้าที่รายงานอาจระบุให้เป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ในระดับต่ำ (ข้อ ๕)

๒.๖ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถนำข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอื่นที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กร นอกจากที่กำหนดในประกาศนี้ มาใช้เป็นข้อมูลเพื่อพิจารณาระบุความเสี่ยงของแต่ละปัจจัยได้ (ข้อ ๖)

๒.๗ กำหนดให้นำหลักเกณฑ์ตามประกาศฉบับนี้ ไปใช้ในการพิจารณาเพื่อกำหนดระดับความเสี่ยงของลูกค้าย ด้วยกรณีที่จะนำไปใช้กับลูกค้าที่เคยสร้างความสัมพันธ์ไว้ก่อนที่ประกาศนี้จะมีผลใช้บังคับให้ดำเนินการเมื่อมีการทบทวนข้อมูลความเสี่ยงของลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจตามรอบระยะเวลาที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกค้า (ข้อ ๗)

๒.๘ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานต้องนำแนวทางในการพิจารณาปัจจัยที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงตามที่กำหนดในประกาศนี้ มาพิจารณาประกอบการประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๔ (ข้อ ๘)

๓. ตารางเปรียบเทียบสาระสำคัญของประกาศที่ปรับปรุงแก้ไข

ประกาศเดิม ^๑	ประกาศใหม่ ^๒	หมายเหตุ
๑. กำหนดข้อบ่งชี้ของลักษณะที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงสูงสำหรับแต่ละปัจจัย	๑. กำหนดข้อบ่งชี้ของลักษณะที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงสูงสำหรับแต่ละปัจจัย	- การกำหนดลักษณะของลูกค้าพื้นที่ประเทศ ผลิตภัณฑ์บริการ ธุรกิจช่องทางให้บริการที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงสูงตาม

^๑ ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับบออาซีพ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖, ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖, ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับบออาซีพ ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐, ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยเพื่อพิจารณาความเสี่ยงของลูกค้าเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐, ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดปัจจัยหรือลักษณะในการพิจารณาลูกค้าที่มีความเสี่ยงระดับต่ำ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๓

^๒ ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๔

ประกาศเดิม ^๑	ประกาศใหม่ ^๒	หมายเหตุ
<p>- กำหนดข้อบ่งชี้ (Indicators) ของลักษณะที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงสูงสำหรับปัจจัยลูกค้า พื้นที่ ประเทศ</p> <p>- กำหนดให้ลูกค้าที่ประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งใน ๙ อาชีพ อาจถูกพิจารณาให้เป็นลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง</p>	<p>- กำหนดข้อบ่งชี้ (Indicators) ของลักษณะที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงสูงสำหรับปัจจัยลูกค้า พื้นที่ ประเทศ ผลิตภัณฑ์บริการ ธุรกิจ ช่องทางการให้บริการ ทั้งนี้ ลักษณะดังกล่าว<u>ไม่รวมถึงลักษณะที่เป็นความเสี่ยงสูงเด็ดขาด ตามกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๖๓ อันได้แก่ (๑) บุคคลที่มีสถานภาพทางการเมืองในต่างประเทศหรือสมาชิกในครอบครัว หรือผู้ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว (๒) พื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงสูงที่ต้องกำหนดให้มีมาตรการตอบโต้ตามข้อ ๑๔ แห่งกฎกระทรวง CDD (Black list)</u></p> <p>- ในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกค้าไม่ได้มีการกำหนดให้อาชีพใดอาชีพหนึ่งเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูง แต่กำหนดให้พิจารณาจากลักษณะการประกอบธุรกิจหรือการดำเนินกิจกรรมของลูกค้าแทน</p>	<p>ประกาศนี้ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รายงานใช้เป็นแนวทางขั้นต่ำในการระบุความเสี่ยงเบื้องต้นก่อนดำเนินการประเมินความเสี่ยง โดยได้ยกรวมลักษณะของปัจจัยต่าง ๆ ตามประกาศเดิม และมีการเพิ่มเติมลักษณะอื่น ๆ เช่น ลูกค้าเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ที่มีการออกไปหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น</p> <p>- เนื่องจากข้อบ่งชี้ (Indicators) ของลักษณะที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงสูงสำหรับแต่ละปัจจัยสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของการฟอกเงิน ณ ขณะนั้น ดังนั้น การกำหนดแนวทางเพื่อพิจารณาลักษณะที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงสูงของบางปัจจัยในประกาศนี้ จึงไม่ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะเจาะจงดังเช่นประกาศเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของอาชีพ</p> <p>- กรณี “พื้นที่ที่อยู่ภายใต้ประกาศสถานการณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน” ตามประกาศฉบับเดิมนั้น ได้ถูกกำหนดเป็นปัจจัยความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่หรือประเทศที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงสูงโดยใช้ถ้อยคำว่า “พื้นที่ที่สำนักงานพิจารณาให้เป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามที่สำนักงาน</p>

ประกาศเดิม ^๑	ประกาศใหม่ ^๒	หมายเหตุ
		ประกาศกำหนด” แทน ทั้งนี้ เพื่อให้มีให้เข้าซ้อนกับกรณีที่ทางรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐมีการประกาศเกี่ยวกับการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินอันเกิดจากกรณีอื่นที่มีใช้กรณีการก่อเหตุความไม่สงบในพื้นที่ประเทศไทย เช่น กรณีของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นต้น อนึ่ง พื้นที่ที่สำนักงาน ประกาศกำหนดให้มีความเสี่ยงสูงตามประกาศนี้ เป็นประกาศคนละฉบับกับกรณีพื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงสูงที่ต้องกำหนดให้มีมาตรการตอบโต้ตามข้อ ๑๔ แห่งกฎกระทรวง CDD (Black list)
<p>๒. กำหนดข้อบ่งชี้ของลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการที่อาจมีความเสี่ยงต่ำ</p> <p>- กำหนดประเภทหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ผู้มีหน้าที่รายงานอาจจะระบุให้เป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง</p>	<p>๒. กำหนดข้อบ่งชี้ของลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการที่อาจมีความเสี่ยงต่ำ</p> <p>- กำหนดประเภทหรือลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ผู้มีหน้าที่รายงานอาจจะระบุให้เป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยในการพิจารณาลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงต่ำบางประเภทนั้น ได้มีการเพิ่มเติมเงื่อนไขเกี่ยวกับมูลค่าในการทำธุรกรรมว่า เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน</p>	

ประกาศเดิม ^๑	ประกาศใหม่ ^๒	หมายเหตุ
	<p>๓. การนำข้อมูลอื่น ๆ มาใช้เพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยง</p> <p>- ในการพิจารณากำหนดลักษณะที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงของแต่ละปัจจัย นอกจากแนวทางขั้นต่ำตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้แล้ว ผู้มีหน้าที่รายงานสามารถใช้ข้อมูลอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงภายในองค์กรมาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาประเมินความเสี่ยงร่วมด้วยก็ได้</p>	<p>กำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามหลักการประเมิน บริหาร และบรรเทาความเสี่ยงตาม FATF Recommendations (ข้อแนะนำที่ ๑ การประเมินความเสี่ยงและการดำเนินการตามความเสี่ยง) โดยปรับปรุงถ้อยคำจากข้อ ๑๔ วรรคท้าย ของกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๕๖ และข้อ ๑๓ วรรคท้าย ของกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า สำหรับผู้ประกอบการอาชีพอัตโนมัติตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๑๐) (กฎกระทรวง CDD เดิม) ที่กำหนดให้ สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตาม มาตรา ๑๖ สามารถนำปัจจัยอื่น ๆ มาพิจารณาเป็นปัจจัยในการกำหนดความเสี่ยงร่วมกับปัจจัยตามประกาศนี้ก็ได้</p>

หมายเหตุ – คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของประกาศเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ผู้มีหน้าที่รายงานจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ